

NEMŠKE PODMORNICE POVZROČAJO VELIKO ŠKODO ANGLEŠKIM LADJAM

Dveh dneh so nemške podmornice pogreznile deset ali morda celo enajst angleških ladij. — Napadi nemške in angleške zračne sile.

Nemška podmornica, ki je pogreznila v morske globline je ždela dvanaest ur, do- so nagla angleška letala in ladje preiskovale morsk- no, se je nato zopet dvig- ter torpedirala nadaljno an- sko ladjo, s čemer je bilo po- eno število ladij, ki so zad- dva meseca postale žrtev nemških podmornic.

Na izmed dveh ali več nem- škimi podmornic, ki so torpedira- le ali osem angleških la- mahajajočih se v konvoju, se po napadu zopet dvignila ter opredirala angleški parnik W. koncentriran nemški napad

LONDON, 3. decembra. — Nemški bombniki so koncentri- svoj nočni napad na neki v zapadni Angliji (v Berli- pravijo, da je bil ta kraj Bri-

Angleško-grške zmage so naredile na balkanske narode silen psihološki vtis

Polgarija in Jugoslavija sta pričeli zavzemati napram nišiču bolj odločno stališče, gladna Španija pa utegne v najkrajšem času skleniti z Anglijo pakt.

LONDON, 2. decembra. — U- da so Turki pripravljeni, ojačiti svoje kooperacijo z Anglijo. Isto velja o Jugoslaviji in Bol- gariji. Uspehi grškega orožja napram Italiji, angleški pomor- ski uspehi proti italijanski mor- narici in v italijanski bazi Tan- ranto ter melanholična usoda Rumunije, vse to je naredilo glo- bok psihološki vtis tako na Be- ograd kot na Sofijo, tako da Nemčija ne more danes več rač- unati na pohod svojih armad preko teh držav proti Grški, raz- en če si nemška armada pribo- re z orožjem pot preko tega o- zemlja.

Ugodna slika Balkana
Angleži so jako osrčeni nad sliko, ki jo nudi danes Balkan. Usoda Rumunije je po vsej pri- liki končnoveljavno prepričala Balkance, da si ničesar ne prid- bi oni, ki se osišejo prostovoljno podvrže in ki se brez boja uklo- ne. Dasi utegne intervencija Nemčije v Grčiji izpremeniti ce- lotno sliko, pa vlada vendar vse- splošno zaupanje, da bo vsaka poteza, ki jo bo poslej naredila Nemčija tam, naletela na mno- go jačji odpor.

Psihološki vtisi
Angleško - grška akcija na- nam Italiji je naredila na Tur- silen vtis in vsi znaki kažejo,

ONEC STAVKE V BRIGGS MANUFACTURING CO.

DETROIT, 2. decembra. — Praviški spor v Briggs Manu- facturing Co., je bil izravnani, kar se je danes vrnilo na delo 1000 delavcev.

James F. Dewey, vladni po- dolovalec, je po tri ure trajajo- ni konferenci z uradniki družbe reprezentanti CIO avtne unije avil, da je bil dosežen spora- stvor v tej tovarni je nastal v nek, ko je kompanija poslala

Naznanilo

Pravkar je izšla nova izdaja ameriškega družinskega kole- kalja za leto 1941. Cena \$1.00. Največ se dobijo pri Soc. klubu 27 v Slovenskem narodnem domu ali v našem uradu. Več o tem koledarju pozneje.

Ledenice

Redaj so cene Frigidaire le- denice nižje kot kdaj prej. Pol- skoge se dobijo pri Soc. klubu 27 v Slovenskem narodnem domu ali v našem uradu. Več o tem koledarju pozneje.

MIROVNA NAGRADA LAŠKI MORNARICI

ATENE, 2. decembra. — Grški časopis "Acropolis" je prišel danes na dan z i- ronično sugestijo, da naj se podari Nobelova mirovna nagrada italijanski vojni mornarici, ki se kljub svo- jim "velikim pomorskim zmagam", o katerih trobi v svet, nahaja neprestano v svojih skrivališčih.

Uspešen napad angleških letalcev na pristanišče v Tarantu pa je dokazal, da tudi ta njena skrivališča niso več varna, zato si bo morala ta mornarica pois- kati druge brloge, v katere se bo zarila.

PRINCESA JULIJANA V WASHINGTONU

WASHINGTON, 2. decembra. — Mrs. Rooseveltova, žena a- meriškega predsednika, je na- znanila, da bo prišla dne 18. decembra v Washington nizozem- ska princesa Julijana, ki bo o- stala v Washingtonu tri dni.

Mrs. Roosevelt je izjavila, da bo princesa na dan svojega pri- hoda obedovala v Beli hiši, na- to si bo ogledala mesto, zvečer pa bo prisostvovala koncertu National Symphony orkestra.

Druga dne, 19. decembra, bo Julijana častni gost formal- ne večerje v Beli hiši, nakar bo drugi dan odpotovala nazaj v Kanado.

Bajke o rodoljubih

Gospodje od Najsvetejšega I- mena protestirajo v svoji Reso- luciji, ki jo je priobčila v pone- deljek "Ameriška Domovina" na svoji prvi strani (katere pa "Enakopravnost" iz razlogov, ki bodo vsem čitateljem razum- livi, ko bo zadeva končana, ni hotela priobčiti, ker noče hote in v vedoma škodovati nobenemu našemu rojaku), in pravijo, da je Enakopravnost zato nazvala Antona Grdina st. za fašista, ker je Mr. Grdina katoličan! — Kajpada! Samo zato! Iz golega sovražstva do katoličanstva je E- nakopravnost tudi poudarjala, da je župnik Coughlin fašist ter se je poleg tega še predrzno la- gala, češ, da je rekel, da je pred- sednik Roosevelt "lažnjivec in doublecrosser," in da se bo vo- lilo "z bullets mesto z ballots."

—Kdo natolcuje, napada in sum- niči: ali Enakopravnost ali fa- rizejski gospodje svetoimenarji, bo kmalu jasno in nad vsak dvom dokazano.

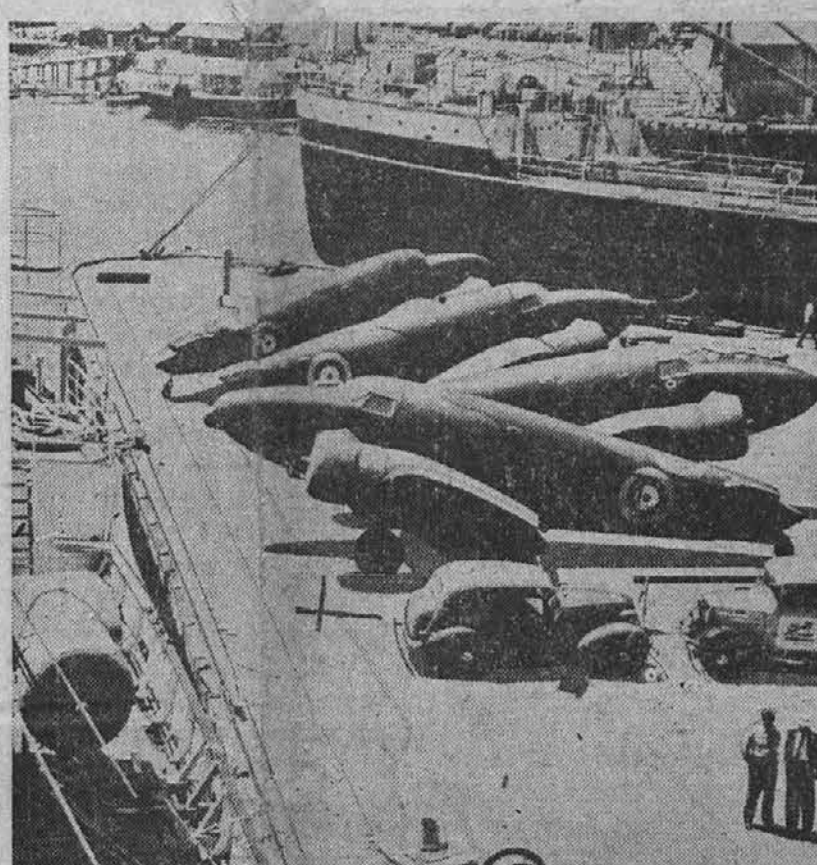
Seja Združ. mlad. pev. zborov

V četrtek dne 5. decembra ob 8. uri zvečer se vrši važna seja zastopnikov Združenih mladins- kih pevskih zborov v Društve- nem domu na Reher Ave. v Eu- clidu, Ohio. Mladinske zbere po- zivam, da gotovo pošljejo za- stopnike na to sejo, ker je zad- nja pred letno sejo. — Tajnica.

Chicago, Ill. — Common Coun- cil for American Unity poroča, da je v zadnjem fiskalnem letu 1939—1940 prišlo iz Jugoslavije v Združene države le 652 novih priseljencev. Med temi so bili 204 Hrvatje in Slovenci. Židov je bilo 135, 83 Nemcev in trije Grki.

V soboto, 30. novembra sta se poročila Miss Ann Marver in Merlin A. Nelson. Nevesti so njeni številni slovenski prijate- lji v ponedeljek, 18. novembra priredili v Fludernikov dvorani predporočno presenečenje z mno- gim darili. Tudi mi želimo mla- demu paru obilo sreče!

BOMBNIKI ZA ANGLIJO

Na sliki vidimo ameriške bombnike v pristanišču mesta Los Angeles, ki jih bodo naložili na parnik, kateri jih bo odpeljal v Anglijo. Bombniki so brez kril in repov, da vzamejo manj prostora na parniku.

Eksplodizija alko- hola na gasolinski postaji; eden mrtev

Kosi železnega kotla, ki je vseboval alkohol in ki je eksplodiral, so zadeli in ubili mladega uslužbenca.

Arrow Oil Co. gasolinska po- staja na Lorain Ave., in West Park Rd., je bila sredi ob de- vetih zavita v plamene, ko je eks- plodiral kotel, v katerem se je nahajal alkohol za avtomobilne radiatorje. Kosi razletelega se kotla so zadeli in ubili uslužben- ca postaje, 17 let starega Ralph W. Kellerja, 14850 Triskett Rd.

Škoda na postaji znaša \$1.200. — Včeraj popoldne in tekem snočnje noči so bili clevelandski gasilci silno zaposleni zaradi ce- le vrste požarov, ki so nastali v mestu. Gasilci pravijo, da je več- teh požarov direktna posledica mraza, ker so ljudje bolj kurili kot običajno ter je bilo več po- žarov povzročenih v defektih in pomanjkljivosti dimnikov.

Kultura

SEJA

Jutri, v sredo 4. decembra, se vrši seja Slovenske Narodne Či- talnice v njenih prostorih na 6417 St. Clair Ave. Pričetek ob 8:00 zvečer. Odborniki in člani so uljudno vabljeni, da se polno- številno udeležijo, ker je več- stvari za pripraviti in rešiti za proslavo 35-letnice. Prosim, da ste navzoči vsi. — Predsednik.

BOŽIČNA DARILA

Pri Dolgan Hardware na 15617 Waterloo Rd. lahko dobi- te vsakovrstna božična darila, kakor kuhinjske peči, radio a- parate, pralne stroje, električne ledenice, itd. Čitajte oglas v da- našnji številki.

Napredne Slovenke

Letna seja društva Napred- nih Slovenk, št. 137 SNPJ se vr- ši v četrtek 5. decembra v sobi št. 1, v novem poslopju Slove- nskega narodnega doma. Priče- tek točno ob 7:30 zvečer. Po se- ji prigrizek in domača zabava. Članice so vabljeni, da se ude- leže te važne seje v velikem šte- vilu. — Tajnica.

Strupena zima v Clevelandu in okolici

Policisti in gasilci imajo pol- ne roke dela. — Nocoj nam napovedujejo še huj- ši mraz.

Včeraj in danes je pritisnila v Clevelandu in okolici pravcata zima, ki je povzročila že mnogo nesreč in nepravil med prebiva- lci. Za danes zvečer in ponoči napoveduje vremenski prerok še bolj mrzlo vreme in še več snega in poredice.

Policija je imela polne roke dela, da se je odzivala neštetim klicem na pomoč. Več kot dva- najst ljudi je padlo na glarkih in spolkkih cestah in pločnikih; nekateri so bili tako srečni, da se niso poškodovali, dočim so si drugi zlomili pri padcih roke ali noge. Mesto je odredilo nekat- erim delavskim skupinam posi- panje cest s pepelom in "cin- drom." To je sicer vse hvale vredno in priporočljivo, toda glavno je, da se vsak sam pazi, kajti nezgoda preži na vseh kon- cih in krajih.

SPAGHETTI V NEVAR- NOSTI

RIM, 1. decembra. — Italian- sko ljudstvo je danes potom ofi- cielnega obvestila preko radia izvedelo, da bo, pričeni z današ- njim dnem, količina špagetov o- krnjena. Poslej bo vsaka oseba v Italiji upravičena do štirih in pol funta špagetov na mesec.

Italija pridela samo tekem najboljše letin dovolj pšenice za svojo porabo. Poleg tega pa se ne more vporabiti za izdelo- vanje špagetov in makaronov vseh vrst pšenice, temveč samo najboljše vrste pšenice, ki se jo uvaža v Italijo iz južneevrop- skih dežel.

Oglesby, Ill. — K zadnjemu počitku smo tukaj spremili ro- jakinjo Mary Weber, staro 53 let, ki se je nahajala v Alton, Ill. umobolnici celih 24 let. Do- ma je bila iz Mirne peči na Do- lenjskem. Tudi njen mož se na- haja v umobolnici ravno toliko časa. Imela sta tri otroke, sina in dve hčeri, ki so vsi razkrop- ljeni. Žensko društvo Vrtnice št. 155, SNPJ ji je priredilo lep po- greb.

GRKI SE NAHAJAJO SAMO ŠE 30 MILJ OD TIRANE

Vsa italijanska ojačenja ne morejo zausta- viti zmagovitih Grkov. — Umik Italija- nov na vsej fronti.

ITALIJANSKI POLKOVNIK UBIT

BEOGRAD, 2. decembra. — Kakor naznanja grški radio, so grške čete v svojem bliskovitem napadu prodrle osemnajst milj za zavzeto italijansko bazo Pod- gradcem ter se nahajajo samo še trideset milj od albanskega glavnega mesta Tirane.

Italijanske planinske divizije v tem okraju se lahko smatra za popolnoma uničene, pravi ra- dio. Italijani naglo beže proti Elbasanu in Tirani in italijanska taktična pozicija v severnih o- krajih je brezupna.

V nedeljo se je uprlo Italia- nom albansko prebivalstvo vasi Kacman, Kalivali, Simoni, Dje- zani, Kusneni in Fain.

Splošni umik Italijanov
Novinska ustanova United Press je bila obveščena, da so pričeli Italijani odpeljovati svo- jo težko artilerijo z južne fron- te; smatra se, da se je splošni i- talijanski umik že pričel.

Tekom dneva so bila sestre- ljena nad fronto tri italijanska letala.

Izjava tržaškega majorja

Poročilo United Pressa na- znanja, da je neki italijanski major iz Trsta čestital poveljni- ku grškega topništva, ki je v 12- urnem boju uničilo troje itali- janskih baterij. Major je dejal grškemu poveljniku:

"Hotel sem vas videti in z va- mi govoriti ter vam čestitati, preden umrem."

Italijansko poročilo

RIM, 2. decembra. — Vrhov- no poveljstvo naznanja, da so I- talijani odbili grške napade na albanski fronti. Grki so vrgli en cel armadni zbor proti fašistični deveti armadi, toda Italijani so vzdržali napad in prešli še v protinapad.

V bojih je bil ubit tudi itali- janski polkovni poveljnik pol- kovnik Trizo, ko je vodil svoj polk v boj.

Oddelki grške konjenice, ki so jih presenetili Italijani, so bili "uničeni."

Dies naznanja o sabotaži v neki tovarni letal

Na eksperimentalnem letalu je bilo izvršenih najmanj pet posameznih aktov sa- botaže, pravi Dies.

WASHINGTON, 2. decembra. — Martin Dies, načelnik kon- gresnega odbora, ki preiskuje neameriške aktivnosti, je izja- vil, da je bilo izvršenih najmanj pet separatnih aktov sabotaže na nekem najvažnejšem eksperi- mentalnem letalu v neki tovarni, katere ni imenoval. Dies je iz- javil, da se je sabotažo odkrilo, preden se je letalo dvignilo v vrak, toda letalo je bilo kljub temu uničeno.

Dies je naglašal neobhodno potrebo, da se izčisti vse važne tovarne petih koloncev in njim sorodnih elementov ter je dejal, da je njegova preiskava dognala da je "nacijska klika v strateš- kih pozicijah v tovarni, kjer je bilo izdelano tisto eksperi- mentalno letalo."

V omenjenem letalu je bil ba- je kos kovine pritrjen v motor na tak način, da bi tekom poleta onemogočil kontrolo letala. Ko so odstranili tisti kos kovine, so opazili zaporedoma še petkrat nova dejanja sabotaže pri leta- lu, je rekel Dies.

ARETACIJA KOMUNI- STIČNEGA VODITELJA

VICHY, Francija, 2. decem- bra. — Tukaj se poroča o are- taciji Louisa Thoreza, brata vo- ditelja francoske komunistične stranke. Poročilo naznanja, da je bila obkoljena "dobro organi- zirana" skupina komunistov, ki je politično operirala med pa- riškim dijaštvom. Policija je a- retirala devetnajst kolovodij. Dalje se poroča, da je bilo are- tiranih 26 komunistov v Arlesu, 61 drugih "nezaželenih" oseb pa je bilo interniranih.

23 trupel zasutih pre- mogarjev na površju

Delo reševalcev je sila težav- no in nevarno. — V rudni- ku je še osem trupel po- nesrečenih premogarjev.

CADIZ, O., 2. decembra. — Reševalno moštvo je spravilo doslej izpod zemlje na dan 23 trupel premogarjev, ki jim je eksplozija, katera je nastala v rovu pred štirimi dnevi, odreza- la odhod iz premogovnika. Mno- go trupel je bilo zelo poškodova- nih. Osem trupel se nahaja še vedno v rovu.

Reševalno moštvo je nepre- stano na delu v šesturnih šifitih, odkar se je pripetila nesrečo v petek popoldne. Reševalci so se morali dokopati skozi ruševine do zasutih žrtev 1400 čevljev globoko.

Ko so bila trupla spravljena na površje, so jih položili na tla v kovačnici, ki je poleg rudnika. Ko so prišli v kovačnico svojci in sorodniki ubitih, so se nudili tam pretresljivi prizori.

Vzrok eksplozije še ni bil de- finitivno dognan. Uradniki pre- mogovne družbe so mnenja, da je povzročil eksplozijo kratek stik elektrike.

Uniški voditelji trpko napa- dajo družbo, češ, da bi bilo ne- srečo lahko preprečiti, če bi se vršila redno pravilna preiskava rova. Po truplih so ugotovili, da so bili vsi nesrečneži v trenutku ubiti, čim je nastala eksplozija. Po imenih ubitih premogarjev sodeč, med njimi k sreči ni bilo Slovencev.

Letna seja

Gospodinski klub "Na Jutro- vem" SDD bo imel letno sejo v četrtek, dne 5. decembra ob 7:30 uri zvečer v navadnih pro- storih. Članice se poziva, da se gotovo udeležijo polnoštevilo, ker so na dnevnem redu volitve odbornic. Po končani seji se bo serviralo prigrizek.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

UREDNIKOVA POŠTA

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po razmašlacu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:	
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev
	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

BANOVINA HRVATSKA

V ponedeljek smo priobčili med dnevnimi vestmi tudi poročilo iz Zagreba, v katerem so bili opisani izgredi, ki so se vršili v Zagrebu v nedeljo, na praznik ujedinjenja Jugoslavije. V zvezi s temi poročili bo tem pomembnejši sledeči informativen članek, katerega smo prejeli v priobčitev od "Jugoslovanskega kurirja" iz Chicaga. Članek slove:

Banovina Hrvatska je nastala na predvečer nove vojne. Treba je bilo dvajset let skupnega življenja, nespo razuma in borb, da se naposled začne reševanje hrvaškega vprašanja in da se Hrvatim po velikih naporih in žrtvah prizna njihna zgodovinska, državna, politična in narodna individualnost v okviru Jugoslavije.

Hrvaško vprašanje je predstavljalo skoro od začetka Jugoslavije glavno in bistveno vprašanje cele države. Imelo je v sočasni zgodovini nekaj strašnih in tragičnih prizorov, ki bi skoro ogrozili celo obstanek države same. V tem pogledu se je imela Jugoslavija skozi dolgo vrsto let čestokrat za deželo, kateri so pretile velike nevarnosti. Bilo je prav dosti črnogledov, ki so leta in leta napovedovali njen polom in njeno pogubo.

Poleg strašnih hekatomb, samomorov in umiranj celih narodov in držav, do katerih je prišlo pred to vojno in pozneje, je Jugoslavija še vedno živa, ker jo upravlja in vodi modrost nekoliko ljudi in silno temeljno zdravje njenega narodnega organizma.

Prepričanje o potrebi rešitve hrvaškega vprašanja je dozorelo že pred nekaj leti pri vseh prizadetih in odločujočih čimteljih srbskega in hrvaškega naroda. Tik pred rešitvijo tega vprašanja ni bilo več niti enega odgovornega hrvaškega ali srbskega politika, ki bi se ne zavedal dejstva, da se ne bi smela dočakati vojna in da se pred njo ni rešilo vprašanje narodnega, političnega in državnega življenja Hrvatov v jugoslovanski očetnjavi.

S tega vidika je treba poudariti, da so se dobili na vseh straneh ljudje, ki so storili vse, kar so mogli, da bi se našla osnova in načrt za možnost rešitve. Med vsemi temi gre posebna zasluga knezu Pavlu in drju. Vladku Mačku, ki sta znala postaviti svojo skupno osebno imovino plemenitosti, lojalnosti, iskrenosti, umerjenosti in poštenja v službo tega dela. To, česar ni storila niti Čehoslovaška, niti Rumunija, niti Poljska, niti nobena druga velika ali majhna država, je storila Jugoslavija ter s tem pokazala velike sposobnosti svojega življenjskega organizma in pot drugim narodom evropskega jugovzhoda in Balkana, v čem obstaja njihna bodočnost, če hočejo, da ostanejo neodvisni, svobodni in enakopravni v svojih narodnih in državnih individualnostih.

Smisel cele politične borbe hrvaškega naroda, na temelju nauka bratov Antona in Štefana Radića, ki jo je hrvaški kmečki pokret — kot najpristnejši in najpopolnejši izraz političnih in narodnih teženj hrvaškega naroda — uspel narediti v osnovo za cele povojne zgodovine Hrvatov, ni obstajal v politiki premoči naroda nad narodom, nego v miroljubnem, bratskem in vzajemnem medsebojnem sodelovanju vseh delov enega naroda in narodov sploh.

Ustanovitev Banovine Hrvatske, samoupravne državne enote v državi Jugoslaviji, ni, kakor se vidi v sporazumu z dne 26. avgusta, le ustavni dogodek velikega zgodovinskega pomena za sedanjost in bodočnost Jugoslavije, nego je obenem tudi kašpot, po katerem se lahko jutri tudi drugi narodi na Balkanu in jugovzhodu Evrope uredijo ter si ustvarijo življenjska sredstva in možnost za svoj narodni, ekonomski, politični, prosvetni in državni obstanek. Ta pot, ki so si jo izbrali Hrvati in ki je zgrajena v Banovini Hrvatski, je pot avtonomije in federacije, pot švice, pot Združenih držav ameriških.

To je pot, po kateri bosta morala iti jutri, ko pride do obnove Evrope, ne samo evropski jugovzhod in Balkan, nego tudi cela Evropa. Danes je jasno vsem, da nastopi po zlomu ekonomskega in političnega imperijalizma doba političnega federalizma kot edine garancije za boljše ekonomsko in politično življenje med evropskimi narodi.

S tega vidika so Hrvati s svojo borbo utirali pot rešitvi vprašanja, ki je danes aktualnejše kakor kdajkoli poprej. V njem se odzračajo težnje vsega človeštva, ker se je politika hrvaškega naroda in njegovih voditeljev že

Zabava društva Blejsko jezero št. 27 SDZ

Minilo je že nekaj let, odkar je to društvo imelo kako prireditel. Po daljšem odpočitku smo se pa člani odločili, da zopet enkrat pridemo skupaj in se pozabavamo res kot bratje in sestre med seboj.

Zato bi prosil članstvo našega društva, da se vdeleži te zabave, katera se vrši v soboto 7. decembra v spodnji dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

Odbor bo storil svoje, da boste dobro postreženi in se boste zabavali po vaši mili volji ob dobri godbi Kristof bratov, kateri bodo igrali valčke in polke, tako da bo vsem ustreženo.

Pričetek ob 7:30 zvečer. Vstopnina k plesu je samo 25 centov.

Pripomniti moram, da mora vsak član plačati vstopnico, pa če se vdeleži ali ne, toraj ker že morate plačati vstopnico, se je tudi poslužite in pridite na to društveno zabavo.

Seveda vabimo tudi članstvo naših bratskih društev S. D. Z. kot tudi vse ostalo občinstvo, da nas posetite. Naše društvo vedno daje razne podpore in oglaševanje kulturnim in drugim organizacijam, zato apeliramo na vse, da se te naše veselice vdeležite in nam s tem pripomorete, da bomo zamogli še nadalje podpirati naše kulturne in narodne organizacije.

Uljudno vabimo tudi naše glavne uradnike, katerim čas dopušča, da nas posetijo.

Dobro je, da pridete od časa do časa tudi v naš "konec" malo pogledat.

Ko že pišem o naši veselici, opozorim naše članstvo tudi na letno sejo, katero se vrši v torek 17. decembra, v navadnih prostorih. Da je letna seja vsakega društva važna, ni potreba posebej pozdarjati. So volitve odbora za prihodnje leto, ki so važne in pridejo na dnevni red tudi druge važne zadeve za rešiti.

Na svidenje v soboto na zabavi Blejčanov v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Z bratskim pozdravom,

J. Terlep, tajnik

Slovan in Kovačev Študent

Cenjenemu občinstvu širom Clevelanda in okolice, naznanjam, da sem ravnokar prispel v Cleveland, slovensko-ameriško metropolo, jaz "Kovačev študent" s svojim štabom iz Ljubljane, kjer sem študiral "kanoniko pravo".

Sedaj se nahajam med Vami, dragi prijatelji, toda ker nimam stalnega bivališča in imam zelo veliko število prijateljev, pa jih ne morem obiskat posamezno, ker je čas prekratek, ker moram že 9. decembra odpotovati naprej, sem se namenil nastaniti se, prihodnje nedeljo 8. decembra popoldne in zvečer na dru Slovenkega delavskega doma na Waterloo Rd., da dam priložnost tudi drugim prijateljem, katerih mi ni mogoče obiskat, da se malo povešale skupaj z menoj in z mojim štabom vred.

Kmalu bi bil pozabil povedati, da mi gre pevski zbor Slovan iz Euclida, sto procentno na roko v vseh ozirih in bodo sodelovali z menoj na programu, da boste imeli boljši užitek, ko boste slišali njih ubrano petje pod vodstvom Mr. Jack Nagelna.

Ta so vam fantje od fare, (čeprav so sami možje). Pravijo, da boste videli živo sliko, ki jo

bo vprizoril Statuettes Club, pod vodstvom Mr. Vinko Coffa in Slovani bodo pa zapeli cel venček slovenskih pesmi, ki Vam bodo prav gotovo ugajale.

Vsem ljubiteljem slovenske pesmi bo to vesel, užitka poln dan.

Toraj vabim, cenjeno občinstvo, in sploh vse one, ži želite videti in slišati "Kovačevega študenta" in Slovane, da pridete prav gotovo v Slovenski delavski dom na Waterloo Rd., v nedeljo popoldne.

Spodaj podpisani s svojim štabom, pridem na oder točno ob 3:00 uri popoldne. Pridite tudi vi!

Vstopnina je samo 50c, za ples pa 25 centov.

Na svidenje v nedeljo popoldne v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

S pevskim pozdravom, Kovačev študent.

SAMO SE 25 DNI ČASA ZA REGISTRACIJO INOZEMCEV

Registriranje inozemcev bo končano dne 26. decembra in vsi ne-državljeni, ki se ne bodo registrirali do tedaj, zapadejo kazni, ki znaša \$1,000 globe, šest mesecev zapora ali oboje.

Vsi inozemci, ki so 14 let stari ali več se morajo registrirati osebno. Inozemski otroci pod 14. letom morajo biti registrirani od svojih staršev ali varuhov.

Registracija se vrši v poštini uradih. Ni nikake pristojbine v zvezi z registracijo inozemcev. Čuvajte se ljudi, ki vas hočejo izrabljati.

Po registraciji morajo vsi inozemci prijaviti vsako spremembo stalnega stanovanja, in to tekom petih dni na naslov Priseljeniške in naturalizacijske oblasti v Washingtonu. Tiskovine v to svrhu so na razpolago v vseh poštini uradih.

Iz Primorja

Nesreča s strelivom
Matulje. — V Brgradu v matuljski občini se je zgodila težja nesreča z vojnim strelivom, ki bi lahko bila po obsegu še bolj tragična in bi lahko zahtevala kar tri človeške žrtve.

Trije otroci in sicer Emil Hrovatin, Emil Brison in Josip Ujčić, vsi stari okrog 5 let, so se igrali na polju v bližini vasi. Med grmičjem so našli projektil in so se nevede da imajo opraviti z nevarno stvarjo, začeli z njim igrati in tolči po njemu.

Projektil je eksplodiral in ranil vso trojico. Pok in klici na pomoč so priklicali mimoidoče in delavce na polju, ki so jim nudili prvo pomoč. Ti so spravili vse tri ranjence na avtomobil, ki jih je odpeljal na Reko v bolnišnico.

Ujčić je najtežje ranjen in ima številne rane na sencih, obrazu, rokah, prsih in nogah. Njegovo stanje je precej nevarno in zdraviti se bo moral okoli 40 dni, če ne nastopijo kake komplikacije.

Ostala dva dečka sta zadobila lažje poškodbe po rokah in obrazu ter bosta se zdravila le kakih 10 dni.

Slaba letina čena

Prem. — Pičlo letino čena smo kljub slabemu vremenu spravili pod streho in ugotovili, da bomo imeli letos veliko manj živinske krmne kot lani in zlasti, če bo tudi otave v toliki meri manj. Tudi letošnja žetev bo pičila in veliko manj zrnja bo darila kot lanska. Na žitu se posebno pozna huda zima, radi ka-

tere ga je precej manj.

Češpelj ne bo nič, a jabolko bomo imeli le malo in še ta so obrodila samo po nekaterih krajih.

Tudi drugi poljski pridelki bodo letos pičili in slabi radi neprestanega deževja. Tako bo letos na naših kmetijah zelo žalostna jesen.

Nesreča v tovarni

Trst. — Nemška agencija je prinesla vest da se je dne 7. septembra zgodila v eni izmed tovarnih strojev težka nesreča, ki je zahtevala 6 človeških življenj.

V livarni je eksplodiral sigurnostni ventil na eni topilniški peči. Zaradi tega se je vse raztopljeno železo razlilo in v trenutku zajelo vse delavce, ki so bili v bližini.

Po uradnih vesteh je zaradi strašnih opeklin umrlo pet delavcev takoj po nesreči, šestega pa so prepeljali v bolnišnico, toda v brezupnem stanju.

Ivan Mercina, prvi slovenski zvonoslovec

Gorica. — Dne 27. julija je umrl v Gorici Ivan Mercina, upokojeni profesor, v častitljivi starosti 89 let. Pokopali so ga na Gočah na Vipavskem v torek 30. julija in ga položili v domačo grobnico, kjer že počiva njegova življenjska družica.

Naj bo pri tem omenjeno, da je pokojnik pred nekaj leti še pristrčno praznoval v družinskem krogu redko slavnost, namreč 30-letnico poroke.

S pokojnikom izginja z Gorice znana in markantna osebnost. Ob koncu prejšnjega stoletja je bil pokojnik vadniški učitelj. Izven službe se je prav vneto bavil s petjem ter je bil man kot vztrajen pevovodja in javni delavec.

Pozneje je postal profesor na učiteljski. Ob svetovni vojni pa je stopil v pokoj. Tedaj je imel na razpolago ves čas in je vse sile posvetil plodnemu kulturnemu delovanju.

Že prej se ga zelo zanimali zvonovi, v pokonu pa se je še bolj poglobil v študij zvonjenja

in pritrkavanja. Tako se je z zvonovi bavil dolgo vrsto let ter je na kancu kot plod dolgega študija izdal prvo slovensko knjigo o zvonovih "Pritrkovanje". Knjiga je ob izidu vzbudila mnogo pozornosti, saj je bila to knjiga, ki je nimajo niti narodi mnogo večji od našega ter obenem značilen prispevek k našemu visoko razvitemu glasbenemu življenju.

Toča

Gorica. — Letošnje leto je posebnost bogato z vremenskimi neprilikami, ki so marsikaj občutno pokvarile letošnjo letino. Poleg raznih neviht, ki so bile včasih prav hude, je obiskala našo deželo večkrat tudi toča. Tako je konec julija napravila toča na Goriškem precej škode. Iz Lokoveca nad Čepovanom poročajo, da je hudo oklestila vse pridelke. Toča je padala tudi po Furlaniji, tako na pr. v Tarčentu.

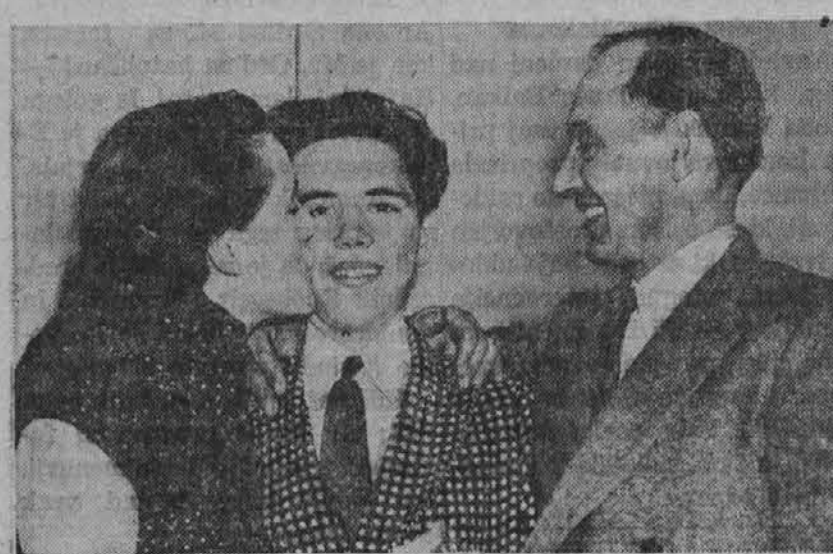
Kako se je rešil iz potopljenih ladje

Pred tedni je bila v Sredozemskem morju od Angležev potopljena italijanska lahka križarka "Bartolomeo Colleoni". Šele zdaj pa se je zvedelo, da se je z ladje rešil tudi drugi radiotelegrafist, o katerem so že mislili, da je utonil.

Valovi so že oblivali kabino za radiotelegrafiste, ko je drugi telegrafist spoznal nevarnost za svoje življenje. Z močnim udarcem je razbil steklo na šipi kabine in izplaval iz potapljačice se ladje. Križarko je pogoltnilo morje, njega pa so valovi premetavali sem in tja. Vso noč se boril z zadnjimi silami in je zaplaval proti nekemu otočju, od katerega si je obetal odrešenja.

Toda zmotil se je. Na otoku ni bilo vode in ne živeča. Ko se je nekoliko odpočil, si je ogledal okolico. Razveselil se je, ko je opazil z otočja obrise drugega otoka. Tam si je obetal boljše pogoje za življenje. Vrgel se je

IZREDNO SREČEN ČLOVEK

Srednji na sliki je Anton Wrba, 17-letni mladenič v New Yorku, ki stoji srečen in smehljajoč med svojima roditeljema. Mladi Anton je bil ustrelen v srce, katerega mu je krogla skozi in skozi prebila. Zdravniki so mu srce naglo zašili ter mu dali transfuzijo krvi, in mladenič je ostal pri življenju. Zdaj je že popolnoma okreval.

MASNI POKOP ŽRTEV V COVENTRYJU

Na sliki vidimo prizor, ko se preživeli svoji poslavljajo od svojih dragih pokojnikov, ki so bili ubiti po nemških letalskih bombah v Coventryju. Na gornji sliki je skupen grob, v katerega so položili 172 žrtev. Vseh skupaj je bilo ubitih v Coventryju v eni sami noči okoli 300 oseb.

ŠKRAT

"Gospodična Eva, ali bi se poročili z bedakom samo zato, ker ima denar?"

"Oh, vaša ženitna ponudba me je tako presenetila!"

Gospodična: "Takšna tema je, da niti svojih ust ne najdem."

Gospod: "Dovolite, gospodična, da jih poiščem jaz."

Materin ponos. — Mati pripoveduje Tončkoveu stricu: "Ne moriš si misliti, kako ta frkalo napreduje v šoli. Tako bistro glave kot on, menda ni nihče. — No Tonček, pojdi sem in povej stricu, koliko je tri in tri!"

"Tri in tri je pet!" — odgovori Tonček.

Mati se ponosno obrne k stricu in reče:

"Vidiš, samo za eno se je zmotil!"

Mati: "Ravnokar je se bil na mizi kos kolača. Kdo ga je vzel?"

Ivo: "Dal sem ga lačnemu dečku."

Mati: "Prav tako! Kdo pa je bil ta lačni deček?"

Ivo: (malo pomisli): "Ta deček sem bil — jaz!"

Učitelj uči otroke, naj bodo prični, če hočejo priti v nebesa. Nato pa jih vpraša: "No, otroci, kdo izmed vas bi hotel v nebesa?"

Oglasi se ves razred, samo Jožek obsesti.

Učitelj: "No, Jožek, ali ti ne češ v nebesa?"

Jožek: "Hočem že, gospod učitelj, toda meni se še ne mudi."

ponovno v morje in začel plavati proti otoku. Več ur se je boril z valovi in plavanje ga je strašno utrudilo. Ko je hotel stopiti na kopno, se je približal mogočen val in ga vrgel na skalo, da se je ranil do krvi. Ves odrgnjen in očiščto nag je začel begati po otoku in iskati hrane in vode. Našel je pač nekaj sadov, toda vse de tudi tukaj ni bilo. K sreči so bile noči tople, da ga vsaj ni zmrzlo. Tri dni je stal na robu otoka in mahal na vse strani, da bi ga kdo opazil. Hranil se je s koreninami, toda žeja je bila neznošnejša od lakote in je ni mogel utešiti. Tretji dan je opazil veliki daljavi ladjico. Nekaj časa ji je mahal. Ko pa je videl, da ga ne opazijo, se je obupan vrgel v valove in plaval za ladjo. Dosegel jo je, mornarji so ga pogegnili iz morja in ga odložili na Kreti, kjer leži zdaj v nekem zdravilišču.

CHRISTMAS SEALS

Help to Protect Your Home from Tuberculosis

ZANE GREY:

38

ŽELEZNA CESTA

ROMAN

Anjliju opazke so šle Nealu kaj malo do živga, kakor vobče vse kar so čenčali ljudje. Kaj mu je bilo do teh stvari? Izkušnje nje niso ga puščale hladnega, niti se priznaval njihovo moč, niti posejal jih je, kakor vse druge kraje, z edinim namenom, da bi našel kak ključ do usode, ki je bila zadela Allie Lee.

Place Hough je bil našel med nekimi došleci iz St. Louis znan, ki so prišli na zapad, da bi na ogledali železnico v Bentonu in uprežali kako priliko za napredovanje denarja, in jim je odkrito povedal, da njihov poset ne bo dovolj slavno zapisan v zgodovini, če ne dajo nje nekega drobiža. In tako se priredili igro, pri kateri je šlo za večji denarje. Neale, Hough in petorica gostov so sedeli okoli mize.

Visoka igra je privabila gledalce. Vedenje gostov je bilo dokaj hrupno; pili niso malo in izgovarjali so z ravno dušnostjo, ki je bila tudi za Benton neobičajna. Nealova sreča je omahovala, zdaj sem, zdaj tja. Nazadnje je jel izgubljati, tako da si je moral izposoditi od Hougha.

Kmalo nato so stopili v dvorano Beauty Stantonova, Ruby in še neka ženska; v vidno razdaljo tujih gostov so se jele tujine zanimati za igro. Tedaj je se je nepričakovano pojavil Larry Red King in je prikolonal v bližino mize, premisljevalo in malomarno, z napoli dopuščeno cigareto med ustnicami, samo in bistro zroč s sinjimi črni okoli sebe.

"Hej, ali je to on?" je vprašal eden izmed gostov.

"To je Red," je odvrnil Hough.

"Upajmo, da ne išče koga izmed gospodov."

Zasmejali so se, toda smeh ni bil čisto neprisljjen.

"Povabite ga, naj igra z nami," je rekel drugi.

"Ne. Red ne mara kvart," je odgovoril Hough. "In prekleto grobno bi bilo, če bi vas zasačil za kakšne sleparije."

Iznova so se zatopili v globokne zapletke pokerja.

Toda Neale se ni mogel z neopredeljeno pozornostjo posvetiti. Larry je bil blizu, ves prejet v čuječ, in Nealu je bilo udobno. Ruby je stala tik zraven njega, z očmi nekam tajnovno in laskavo uprtimi vanj, Beauty Stantonova mu je stala za hrbet.

"Srečo vam prinašam, Neale," je dejala ter položila roko na Oblak Furniture Co.

Trgovina s pohištvo
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

Ako je kaj narobe z vašim pohištvenim strojem pokličite nas, imamo izkušenega človeka eksperimentirati, ki vam ga popravi, da bo zadovoljni. Pri nas dobite vse delne dele za vse pralne stroje.

Mandel Hardware
15704 Waterloo Rd.
KENMORE 1282

Njegovo ramo.

In res se je obrnila sreča Nealu v korist. Dobil je vrsto kvart ki so nasule predenj tak kup zlata in bankovcev, da so se gledalci kar zgnetli okoli mize. Ko je bila igra končana, je imel Neale tri tisoč dolarjev.

"Vidite, da sem vam prinesla srečo," mu je šepnila Beauty Stantonova na uho. In preko mize se je porogljivo in mučno smehljala Ruby.

"Kakor vidim, si se pošteno opomogel, je zategnjeno rekel Larry, ko je Neale stopil k njemu. "Moral mi boš nekaj posoditi, dečko."

Neale je pogledal najprej Larryja in nato deklet. Pobesila je oči.

"Rubby, kakšen se vam zdi ta Cowboy?" jo je vprašal.

Dekle je molčalo.

"Reddy, kaj misliš o tem dekletu?" je nadaljeval Neale.

Larry je z blagim začudenjem pogledal prijateljca. "Mislim, da je bil strahovit primer ljubezni na prvi pogled," je rekel nato.

"Primem te za besedo?" je naglo vzkliknil Neale. "Pravkar sem priigral tri tisoč dolarjev. Dam ti jih. Ali hočeš vzeti ta denar in izginiti iz Bentona — na zapad, da začneš novo življenje?"

"Z Ruby, mislite?" je vzkliknila Beauty Stantonova; lahna rdečica ji je ozarila blede obraz.

"Da, z Ruby," je brzo in trdno odvrnil Neale. "Na slaba pota si zašel. Toda mlad si. Nikoli ni prepozno. Za ta denar si lahko kupiš farmo—in začneš od kraja."

"Dečko, žganje ti je zlezlo v lase!" je zagodrnjal Larry.

Dekle pa je zmajalo z glavo.

"Prepozno je!" je rekla tiho.

"Pojdiva, Beauty, pojdiva. Poiščiva si moških, ki govore o alkoholu in o ženskah."

Neale je počasi iztegnil roko in jo je zadržal, ko se je obrnila, da bi odšla. Trdno ji je pogledal v oči.

"Saj niste bojazljiva," je dejal. "Vem, da ste hrabro deklet. Doigrati hočete svojo igro... a poštene besede vas je strah."

Delo dobi

Slovensko deklet, ki je izučeno kot "Beauty Operator" dobi stalno delo. Mora imeti tri leta izkušnje. Pokličite naj Henderson 5296.

Naročila za premog od Erie Coal & Coke Co. sprejemam in se priporočam vsem Slovincem. Premog je sedaj \$9.70 tona za neodločen čas.

FRANK FENDE
19307 Muskoka Ave.
IVanhoe 5476 M.

BOLEČINE V KITAH NAGLO ODSTRANJENE

Nikar po nepotrebnem ne prenašajte bolečin v kitah. Na tisoče ljudi je bilo neprilagodljivo rešenih revmatičnih bolečin, bolečin v kitah in zgibih s priprostim drgnjenjem s Pain-Expeller-jem. To nenavadno zdravilo naglo pomaga. Do sedaj je že bilo prodanih nad 17 milijonov steklenic. Kupite Pain-Expeller. Zahtevajte Pain-Expeller s sidrom na steklenici.

HAIR-BREADTH HARRY

"Ne bojim se ne besede ne moža. Toda vi, dečko, ste bedak in zanešenjak."

"Motite se, Ruby, ni še prepozno."

"Prepozno je!" je vzkliknila z drhtečimi ustnicami.

"Nikoli ni prepozno!" je odvrnil s strastnim poudarkom. "Lahko vam dokažem, da ne."

Molče mu je pogledala v oči. Bentonska divja Ruby je bila izginila — duh druge žene je stal pred njim.

"Pijan si, dečko!" je zavpil Larry, trzaje se za pas; slutil je nesrečo.

"Prevečkrat sem vas nadlegoval," je rekel Neale. "Nocoj naj bo poslednjič... Recite mi po pravici, ali vas morem iztrgati iz tega življenja?"

Dekle je molčalo. Nato je vprašala, kakor bi oklevala: "Mene? ... Kako, dečko moj?"

"Moje predlog zastran Larryja ste odbili... Dajte, da vam poiščem dom drugje, v kaki drugi deželi in pri drugih ljudeh."

Težko molčanje se je spustilo na njiju. Okoli dekletovih ustnic je poigraval rahel drget.

"Ne morem sprejeti," je odvrnila. In niti besedice zahvale. Toda še nikoli ga ni bila pogledala s takimi očmi. Nato je odšla.

Ko se je Benton, mesto zajedalcev, drugo jutro predramilo, so našli Ruby mrtvo v njeni postelji.

S silo so morali odpreti vrata. O umoru ni bilo govora. Pred smrtjo je bila uničila večino stvari, ki jih je imela v kovčegu in se napravila v preprosto obleko, ki je še ni bila videla živja duša v tem kraju. S čim si je vzela življenje, je bilo na prvi mah težko presoditi. Bila je samo ena iz mnogih. Že nekatero deklet iz bentonske vesele družbe je bilo ubralo to kratko pot, da bi ukanilo življenje za nadaljne gorje.

Ko se je Neale pozno zvečer vrnil v Benton in je zvedel o tem dogodku, je bila Ruby že pokopana. V somraku je prišel iz mesta in je dolgo časa molče stal pred golim kupom peska sredi

nočne tišine. Ne kamna ne križa ni bilo na njem. Spet grob brez imena! Nekdaj je bila dečka s plesočimi očmi in veselimi nasmeškom; morda je še utripalo kje na zemlji srce, ki je žalovalo za njo. Veter je rahlo prinašal oddaljeno bučanje; bentonsko nočno življenje se je dramilo. Pesek je curljal; prerijski volkovi so tulili; in vendar je bila vse na okoli globoka tišina. Dolgo se ni hotelo stemniti, le daleč tam v pustinji so postajale sence vsako minuto bolj mrke in črne.

Še nekaj se je zgodilo, preden je Benton v svojem blaznem besnem vrvežu na vekomaj pozabil to ubogo deklet. Neale je slutil tragedijo naprej, toda za braniti je ni mogel ne on ne kdorkoli izmed očividcev v plesalnici Beauty Stantonove.

Učinek vesti o samomoru in o domnevnih razlogih, ki jih je naštevala govorica, se je pokazal pri Larryju Kingu na čisto poseben in zelo čudaški način. Prišel je v plesalnico; njegov glas je bil tak, da je godba utihnila in da so plesočice dvojice odvele sredi svojih okretov.

"Semkaj!" je kriknil Cordyju, bledemu kakor smrt.

In King je pahnul svojega moža na sredo dvorane, kjer mu je nato bruhal v obraz najbolj krvave psovke, kar so jih poznali v taboru, ter ga zasmehoval, žalil, kloutal, sramotil in poniževal pred vso zasedlo, zijajočo množico, dokler ga ni pripravil do tega, da je v skrajnem obupu segel po samokres; tedaj ga je ustrelil, preden je utegnil izdreti orožje.

Nekaj dni pred plačilnim dnem se je Benton pomiril, da bi bil pripravljen za veliki vrtnec. Samo krčme, plesalnice in igralne

beznice so poslovale, a tudi v njih se je razločno poznala razlika.

Zvečer pred plačilnim dnem so se godile čudne izpremembe. Trume delavcev so prihajale z delavskimi vlaki iz kopaških taborov in s skrajnih postaj železnice, ki so bile zdaj že mnogo milj zapadno od Bentona. Prihodu plačilnega voza je vselej sledilo po nekaj dni delopusta. Težko je bilo zadržati pri delu dovolj ljudi, da so krmili in napajali konje; in slaba ni bila obramba tabora pred indijanskimi napadi, da niso čete ostale v službi. Za vojnike plačilni dan ni bil dan dopusta.

Velikanske reke ljudi so se ne prestano valile z iztoka in zapada proti Bentonu, pričakujočemu mestu; brenčeči glas bentonskega življenja je bil to noč pridružen in veder in ves nestrpen.

Rani svit je predramil mesto in vse tisoče njegovih novih prebivalcev. Jutro je bilo sveže in jasno. Zunaj v pustinji so prehajale barve iz rahle sivine v globoko rdečino in vrtinci prahu, ki so jahali na vetru, so nalikovali oblakom, svetlikajočim se v odtenu solnčnega zatona. Molčanje, samota in enolična puščoba so vladale vse pa okrog, v silnem nasprotju s penečim se in prekipajočim mestom.

Ko se je zdanilo, je bil Benton podoben mravljišču. Tisoč pesmi se je dvigalo k nebu, surovih, hripavih in hrupnih, toda polnih globoke radosti. Plačilni dan in dopust sta bila pred durmi!

"Pritisnite, dečki pritisnite! Pljuni si, Paddy, v roke! V čaju sladkorja ne boš imel. delal boš za U. P."

Casey je bil eden izmed tisočev irskih vojakov, ki so po svojem okusu spreminjali pesmi in njen napjev. Samo vsebino

so vsi spoštovali. Pritisnite! Bili so delavci, ki jih je kratko povelje strnilo v oborožene polke, kadar je bilo potreba.

Obrili so si strniščaste brade in oblekli praznično obleko — zagorela, zajetna, vesela množica divjih dečkov. Komaj da so čutili prekletstvo, ki jim je pritisnilo na široka ramena.

In čudno — jutro se je pričelo brez burje, ki je značilna za iste kraje, in šest palcev debela plast belega prahu je mirno ležala na tleh. Nebeške moči so se smehljale v jasno, tiho jutro, toda moči pekla so prežale — na ure, ki pridejo, na ure noči in teme.

Ob devetih je bilo zbranih okoli postaje pet tisoč ljudi, največ na planem, na tisti strani nasipa, ki je mejil ob puščavo. Čakali so, da pride plačilni vlak.

Eno uro je izkušal Benton, kaj pomeni red. Tudi zdaj so se smejali, preklinjali in igrali. brenčanje in bučanje se je razlegalo slej ko prej; toda v primeri z običajnim življenjem v Bentonu je bilo to miroljubna idila. Delavci so kramljaje stali v gruclah

in so, kakor vsi trezni ljudje, če se zbero brez posebne razburjenosti, zbijali šale ter čenčali o vseh mogočih in nemogočih stvareh.

"Koliko sem ti dolžan, Mike?" je vprašal žilav kopač.

Mike se je popraskal za ušesom. "Ali ni bilo trideset dolarjev?"

"Točno," je odvrnil tovariš. "Imeniten spomin imaš. Mike."

Debel zamorec je porinil svoj ogromni podbradek naprej in se je obregnil v tovariše.

(Najsi sledi.)

Pridite in se pripravite o naših cenah

Suha rebra	5c lb.
Sveži parklji in kosti	5c lb.
Sveži svinjski rivi	8½c lb.
Sveži vampi	8½c lb.
Sveže obisti	9½c lb.
Sveža prešičeva	
jetra	9½c lb.
Riževe in krvave klobase	
6 kosov za	25c
Najboljše kislje	
3# za	10c

Se priporočamo
KRIZMAN'S MARKETS
1132 E. 71st St.
6030 St. Clair Ave.

L. R. MILLER COAL CO.
1007 East 61st St.
ENDICOTT 1032

Dober premog po zmerni ceni

Choose Pyrex for Xmas Gifts

I NEVER FRET OR TEAR MY HAIR, I MAKE MY GIFTS ALL PYREX WARE!

A handy all-purpose gift set with many uses. Especially fine for Table Serving! Includes the special 8" casserole with the pie plate cover, and six 5-oz. rimless custard cups. Gift boxed. Only \$1

Smart all-glass Flame-ware double boiler! Cooks cereals, sauces, and other foods perfectly because you can see what you're cooking! Glass handles, glass cover. 1 qt. size, only \$3.45

New all-glass Pyrex Flame-ware saucepan! Wide, flat bottom, straight sides for modern top-of-stove cooking! Cool glass handle is removable for serving, storing. A really smart \$1.95 gift! Three sizes, 1 qt.

Pyrex cake dish with convenient handles! Bakes faster perfect layer cakes, or doubles for meats, vegetables, and other baking. Washes easily. A pair of these make a fine gift. 9½" size, only 35c

This new NINE-PIECE Economy Set is a real value in all-glass baking ware. Six 4-oz. custard cups perfect for popovers. Ask for Set No. 179. Only 79c

Two gifts in one! Bake, serve and store in this Pyrex brand double-duty casserole with pie plate cover! Transparent glass for faster baking and flakier crusts. Four popular sizes to 95c. Handy 1 qt. size only 50c

POGOVOR DVEH PRIJATELJEV V COLLINWOODU

Hello, Frank! Kaj se pa tako kislje držiš?

Kaj se ne bi. Več, moja žena me je razjezila, trubel imam v "houzu." Vedno me pika: "To mi manjka, tega nimam, peč ni zanič, radijo ne igra, wash machina je polomljena." Ja kako pa naj kupim, če nimam denarja? "Kako pa vraga drugi kupijo?" je rekla.

Ja, ali misliš, da je pri nas kej drugače. Hm, ali misliš, da je z menoj kej boljše. Naša, hoče pa imeti električno ledenico, pa hoče GE, nobene druge noče. Hoče pa tudi imeti tisti Likalnik, saj veš "peglezen," ki je spet ves avtomatičen, ter se ženska kar lepo vseh, pa se kar samo pegla. Veš, pa me prav nič ne skrbi. Šel bom k DOLGANU NA 17, ter bom nabral kar je potreba pri hiši.

Ja, Joe, pa ima Dolgan vse to?

"Šur," da ima, Frank. On ima vse kar hočeš. Ima kuhinjske peči na elektriko in na plin, radijo, aparate, pralne stroje, električne ledenice, tiste GE, potem električni roaster, ves avtomatičen, da kokoš kar sama noter pade, pečena pa ven skoč.

Potem pa kar pojdiva tja, Joe, in naročiva, da bodo ženske zadovoljne, da bo mirna bosna in veseli božični prazniki.

Naprodaj

Proda se dobro obstoječa grocerija in mesnica, v slovenski naselbini s posestvom ali brez; cena zmerna. Pokličite se WA. 3109.

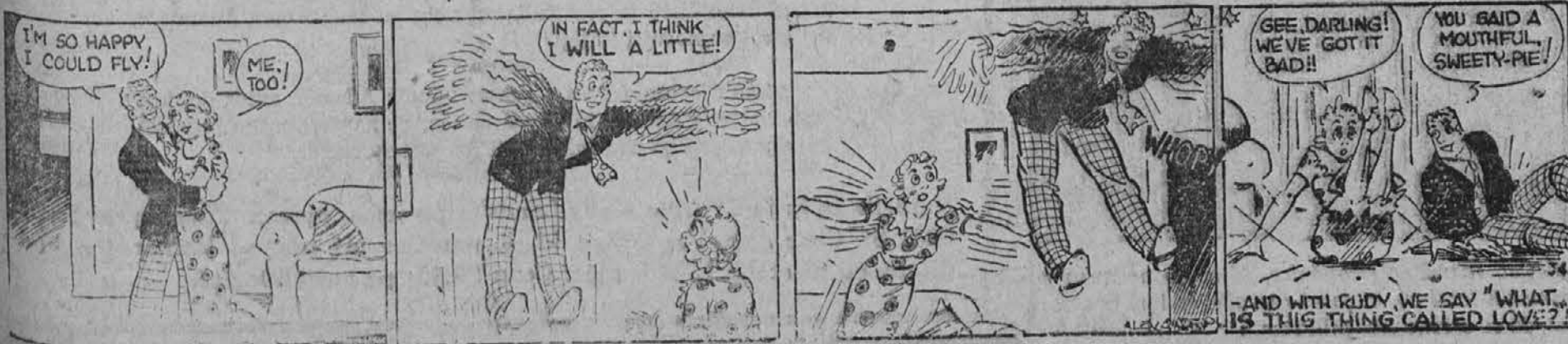
POLNA ZALOGA kuhinjskih peči na plin ali elektriko. General Electric, Tappan, Roper in Grand.

ANTON DOLGAN
15617 WATERLOO RD.
KENmore 1299

Sezona za prašiče je tukaj. Mi koljemo s koruzo pitane prašiče. Jih poparimo ali z slamo ožemo. Z vsakim prašičem dobite kri, jetra in čreva zastoj. Mi dopeljemo na dom brezplačno v mestu Clevelandu. — Na razpolago ob vsakem času! — Imamo vse vrste nasoljena čreva. Mi koljemo vsako sredo in petek. Ta oglas je vreden 50c pri nakupu prašiča.

JOHN A. TOMPKINS
3979 WEST 25th ST.
pod Brooklynskim mostom
SHadyside 3689

SUPERIOR HOME SUPPLY

6401 Superior Ave. ENDICOTT 1695

H. G. Wells o sedanji vojni

(Nadaljevanje)

Navzlic temu se borimo, in borimo se z zavestjo, da smo v pravem. Kaj je torej ono, za kar se borimo? Zdi se mi, da se bo večina izmed nas strinjala, da se borimo za nekaj mnogo večjega kot katerikoli imperij — za nekaj mnogo bolj vzvišene-ga kot pa ozkosrčne ideje ome-njene žalostnega pamfleta, za nekaj kar vsi lahko imenujemo demokratična civilizacija. V tem čutimo, da imamo nekaj realne-ga, nekaj, kar upravičuje naš klic svetovnemu mnenju. Očitno je, da ker smo vsi v tem konflik-tu, če hočemo ali ne, je temelj-ne važnosti, da imamo jasno ide-jo, kaj da je prav za prav ta demokratična civilizacija. Ali je ta ideja definirana? Ako ni, te-daj moramo sedaj sestaviti ta-ko definicijo, ako hočemo biti deležni treznega sodelovanja.

Srečali boste najbolj različ-ne izjave glede te naše demo-kra-tične civilizacije. In čudno pri tem je, da vse te različne ideje posedajo gotovo mero res-nice. Eden bo rekel, da je demo-kra-tična civilizacija razširjenje srednjeveškega krščanstva; drugi jo bo predstavil kot nar-avni razvoj grško-rimske kul-ture; marksist bo rekel, da živi-mo v zadnjih stadijih kapitalis-tičnega sistema; in drugi bodo govorili o posebnih zemljepisnih prednostih Britanije ali Evro-pe in o posebni energiji sever-nih ljudi, ki je dala zapadni ci-vilizaciji svetovno vodstvo. Jaz bi rekel, da vse te ideje vsebuje-jo faktorje resnice, ampak da ni nobena izmed njih popolnoma resnična; da v realnosti je naša zapadna civilizacija ogromen kompleks tradicij, običajev, na-redb, zakonov, nadvlad in na-prav, ki je v začetku tega sto-letja resnično dominiral vas svet. Bila je, rekel bi, nekaka sil-na rast, neka posrečena koncen-tracija naključij, ki ni vsebo-vala nikakega jamstva trajnosti. In sedaj je nehala dominirati svet.

Ena stran te dominantne za-padne civilizacije devetnajstega stoletja je bila vesoljna veljav-nost zlate valute. Na to želim po-sebno opozoriti. Kadar se bo ni-sala zgodovina našega časa, mis-lim, da bodo zgodovinarji naj-bržje našo dobo imenovali "vek vlade zlata" ali "vek investicij." Premožni ljudje so razdelili svoje prihranke in bili gofovi svojih dividend — tirjali so fak-tično svoj tribut od Kitaja do Peru. Opremljeni s potnim lis-tom in kreditnim pismom, so jim bila odprta vsa pota sveta. Tekom te dobe je bil na svetu, navzlic socialnim krivicam in slumom, izžemanju in izkorišča-nju, delujoč red, ki je nudil sre-čni manjšini, ki pa je bila znat-na in stalno rastoča, varnost in primeroma zadovoljivo življe-nje. Bila je to doba resničnega

napredka in upravičenega op-timizma. Ne bom skušal iti v podrobnosti sil, ki so ustvarile to prehod-no svetovno vladno, ta zlati vek investitorja. Ponovno odkritje no-vih zlatih zakladov je imelo s tem dosti opravka. Ampak proti koncu viktorijanske dobe se je nekaj zgodilo. Ta stadij je do-segel višek in začel iti navzdol. Kaj se je zgodilo? Lahko bi re-kli, da se je ogromni kompleks zapadne civilizacije začel dro-biti, in to potom delovanja sil, katere bom v naslednjem vzel v pretres, in lahko bi rekli, da se ni še ničesar zgodilo, kar bi zo-pet upostavilo ali nadomestilo ta kompleks. Ako je temu tako, potem ne stojimo danes pred konfliktom med dvema vrstama države ali karkoli sličnega; sto-jimo pred enim samim svetov-nim sistemom, ki se podira, in prikazalo se ni še nič, kar bi mo-glo ustaviti sesutje tega reda.

In tu prihajam do nekaj še bolj važnega in temeljnega, gle-de česar bi se po mojih mislih vsi ljudje dobre volje morali ze-diniti. Reči morate, ali da je to, kar bom sedaj rekel, napačno ali popolnoma neresnično, ali pa moramo isto sprejeti kot podla-go za tolmačenje naših potež-koč. Vseovsod srečujem resne in miru željne ljudi, ki so docela neposobni sprejeti to dejstvo v svoje slej ko prei dobro miš-ljene in resne predloge. Trudim se po svoji najboljši moči, da to dejstvo držim pred njihovimi očmi. Naglašam ga z velikimi črkami in predočujem ga jim narahlo, pa se samo smehljajo; opozarjam jih nanj robato, pa so užaljeni nad mojimi manira-mi in gredo molče naprej. Ne morem jih pregovoriti, da gre za dejstvo primarne važnosti v na-šem svetovnem problemu. Pre-pojeni so tako zelo s starokopit-nimi zgodovinskimi pojmi, da so za nove ideje nedostopni. Za-kaj, vprašam vas, ljudje vztra-jajo na razmotrivanju zagonet-ke miru in znamenju zgodovins-kih pojmov, ki nimajo več ve-ljavne?

Temeljna realnost, na kateri morajo danes sloneti vse naše ideje glede družabnih in politič-nih smernic, je po mojem pre-pričanju sledeča: *Človeški rod je doživel popolno biološko re-volucijo. V teku zadnjega pol stoletja se je završil popoln pre-obrat razmer, pod katerimi mo-rajajo človeška bitja živeti. Silen arzvoj na polju iznajdb in od-kritij nas je v manj kot pol sto-letja popolnoma obrnil naokron, od pomanjkanja do močnega iz-obilja, od oddaljenosti k neizo-gibnemu zblizanju.*

Najbolj očitni rezultat tega razvoja je bil ta, da so vsi ljudje na svetu takorekoč sto-pili drug drugemu na prag. To se navadno omenja kot odprava razdalj, in ta odprava razdalj je nekaj, kar je povzročilo, da

je sleherna suverena narodna država postala premajhna za sodobne razmere. Naj ponovim te besede — premajhne so za so-dobne razmere. Ampak te drža-ve so še vedno tu! Prišlo je tudi do neverjetne rasti sile in pro-dukтивne moči. Enostaven fakt je, da bi danes lahko imeli sve-tovno blagostanje, ako bi imeli mir. Pred pol stoletja to ni bilo resnično. Od tedaj je prišlo do silnega sproščanja energije, in sedanja politična, družabna in ekonomska organizacija sveta ne nudi nobene prilike za njeno uporabo razen v uničevalni na-silnosti in vojni.

Ne gre samo za mehanično energijo, ki je sproščena, tem-več tudi za človeško energijo najbolj nujno nemirne vrste, namreč v obliki velikega števila nemirnih brezposelnih mladih ljudi. Le-ti tvorijo gonilno silo za gibanja kot nacizem, fašizem in komunizem, ki vsepovsod tr-gajo naš družabni red na kose, in dokler ne najdemo poti iz te neprestane revolte in konflikta, katera bo naravnala to človeško energijo na ustvarjajoče poti, bo položaj postajal stalno slab-ši. Moramo se ali prilagoditi tem novim razmeram ali pa po-giniti.

Naša borba je borba za nov svetovni red

To je jedro človeškega prob-lema. Kajti pomislite: kar se danes imenuje vojna, ni vojna kot jo pozna zgodovina. Je ne-kaj drugega. Njena uničeval-nost je brezprimerno večja. Re-či, da ako mi ne napravimo kon-ke vojni, da bo vojna napravi-la konec nam, se pravi, povedati nekaj samo po sebi očitnega.

Tudi ni konkurenčni lov za dobičkom in dividendami isti znosni proces kot je bil nekdanj. Malo ljudi je, ki se zavedajo, koliko naše bižniške eksploata-cije je danes samo potrat vi-rov, katerih ne bo mogoče nik-dar nadomestiti. Malo ljudi je, ki se zavedajo, kako uničevalna je dandanašnja bižniška konku-rencija. Ne le, da se sežigamo naš premog in olje in da izkorišča-mo in garamo naše delavce, ki so zaposleni v teh obratih, temveč obenem tudi brzo ropamo naš planet gozdov ter s tem spre-minjamo blagodejen in usmerjen padec dežja bodisi v suše ali pa nalive, ki uničujejo zemljo. Iz-trebili smo na stotine dragoce-nih in zanimivih živalskih vrst, ki se ne dajo nikdar nadomesti-ti, in spremenili smo na milio-ne akrov, na katerih je nekoč rasla trava, v peščene puštnije. Vse to so dejstva, ki se lahko do-kažejo. Vse to so sadovi nereguliranega konkurenčnega busi-nessa, opremljenega z novimi zobmi in kremplji, ki so mu jih dale iznajdbe in odkritja.

Danes posedamo več sile kot kdaj poprej, in vsepovsod se ta sila rabi, da se ž njo naš svet razbija na kose. To je vzrok, zakaj je danes nujno, da se od-

pravijo ne le naše samostojne narodne države, temveč tudi na-še konkurenčne in potratne eko-nomske metode, in da se upelje višje organizirano metodo. Iz-poslovanje progresivne svetov-ne organizacije v čim krajšem času, predno nas dohiti pogin, je torej prvi in najvažnejši prob-lem, glede katerega si moramo biti na jasnem sedaj. Vse odvisi od naše sposobnosti, biti kos te-mu. Ako ne bomo na jasnem gle-de tega, ni samo svetovni mir, temveč obstoj človeštva samega prazna želja.

Izvesti moramo reorganizaci-jo sveta kot enega samega stal-no napredujočega političnega, socialnega, ekonomskega in iz-obraževalnega občestva, in se za-vzeti za uresničenje izobilja in stalno bogatejšega življenja za človeka, ki je sedaj mogoče. Ali pa imate v mislih kak drug smot-er, glede katerega ni meni nič znanega? Ali bi mi v takem slu-čaju povedali, kakšen je ta smot-er? Ali je na kak drugačen na-čin mogoče upostaviti vesolni mir in izobilje, ki sta sedaj očit-no mogoča na zemlji?

Prava "revolucija"

Naj vam sedaj povem, kaj unostavljenje enega občega mi-ru na svetu in ene splošne eko-nomske kontrole pomeni. In vro-sim vas, da se nikar ne boite besede "revolucija." Ne pred-stavljate si pod revolucijo cest-ne barikade, trkljajoče glave in lene dame, tirane pod giljotino, Angleška revolucija v letu 1688 se je izvršila brez vsega tega, in revolucija, ki je unostavila honoversko nasledstvo je bila praktično nekrvava. Revolucija je mogoča brez masakra in na-silnosti. Moja trditev v vsakem slučaju je, da bi organiziran svetovni mir in blagostanje prin-esla tako revolucijo v človeškem življenju, da bi bile vse prejšnje revolucije napram ni breznomenne in neznatne. Kaj take-ga ni človeštvo še nikdar doži-velo.

KONEC VOZNE

Na sliki vidimo člana posadke S. S. Samaria, ki odstranja mu-nicijo šestpalčnega topa, naha-jujočega se na ladji, ko je ladja priphila po nevarni vožnji preko oceana v New York.

NACIJSKE BOMBE RAZDEJALE SIROTIŠNICO

Na sliki vidimo razvaline sirotišnice, ki so jo nedavno po-rušile bombe nemških letalcev. V senci razvalin se igrajo otroci, ki nimajo pojma, da so srečno izbegnili smrti.

Pomislite: človek je bil ved-no vojskujoča se žival. Naše su-verene narodne vlade so se dvig-nile kot vojne organizacije, in sedaj je naš predlog, da se upo-stavi en mir, veljaven za ves svet. To je fundamentalna spre-memba fronte za človeštvo. Ka-ko moremo to napraviti, ne da bi popolnoma spojili vse obsto-ječe vlade ali jih postavili na stališče ceremonijalnih spomi-nov kot Hallowe'en ali Društvo starodavnih Druidov? Jaz vam rečem, da kdorkoli danes teka okrog in zahteva trajen svetov-ni mir, ampak ni pripravljen za-večji svoje lastne vlade in spo-jiti splošno kontrolo političnega in ekonomskega življenja v en

PRITLIKAVEC

Na levi je Irene Stevens, na desni pa Kae Sumner, članici Tip Toppers kluba, čigar vsi čla-ni morajo biti nad šest čevljev visoki. Med njima pa stoji "Stormy Bergh," ki je samo tri čevlje visok.

VOJNA POKRIVALA

Na sliki sta Anglež in Angle-žinja, pokrita z jeklenimi šlemi ali čeladami, ki ščitijo glavo pred drobci bomb.

V vsaki slovenski hiši s tukaj rojeno odraslo mladino bi morala biti knjiga

"From Many Lands"

Spisal LOUIS ADAMIČ

Ta najnovejša knjiga našega slavnega rojaka je zbudila občo pozornost in odlično priznanje v ameriški javnosti.

"The New York Times" piše: "S to knjigo se je Louis Adamič lotil največjega problema, pred katerim stoji Amerika... Problem, katerega je načel, je tisočkrat težji kot gradnja Boulder ali Grand Coulee jez, in v svojih končnih zapletljajih je celo težji kot so dnevni problemi, katere rešuje predsednik Roosevelt ter oni, o katerih pravi Wendell Wilkie, da se jih je voljan lotiti..."

"The Philadelphia Inquirer" piše: "Redkokdaj je še Amerika čula tako prepričevalen argument za ideal edinstva — apel, ki bi zvenel tako čisto in resnično, kot nam ga nudi Louis Adamič v tej svoji najnovejši knjigi."

"The Cleveland Press" pravi: "Louis Adamič, avtor del kot 'The Native's Return' in 'My America,' je napisal važno in misel izživajočo knjigo pod imenom 'From Many Lands.'"

Naročila za knjigo "From Many Lands" sprejema uprava "Enakopravnosti", 6231 St. Clair Ave. Vse knjige, ki jih naročite pri nas, so lastnoročno pod-pisane od pisatelja L. Adamiča. Cena \$3.50; po pošti 10c več.

RAZSTAVA GOVEJE ŽIVINE

Od 30. novembra do 7. decembra se bo vršila v Chicagu naj-večja razstava živine na svetu. Gornja slika je bila povzeta na živinski razstavi preteklo leto. V krogu na desni je B. H. Heide, tajnik in vodja razstave.